

Litigii si trenduri notabile în anul 2022. Aspecte de remarcat din practica de litigii a SAA

Prin acest articol nu ne-am propus, în principal, sa aducem critici ori sa semnalăm eventuale disfuncționalități ale sistemului judiciar, întrucât suntem conștienți de caracterul perfectibil al acestuia, ci ne dorim, mai ales, sa punctăm câteva tendințe, pe care le-am remarcat în practica echipei noastre din ultimul an de activitate.

Urbanismul în București sau abuzurile savârșite de administrația publică locală

Primul trend care ne vine în minte, uitându-ne nu doar la anul 2022, ci chiar la ultimii doi ani din activitatea noastră îl constituie dezvoltarea și creșterea litigiilor din domeniul urbanismului, în contextul în care politica administrației publice locale (în special a Primarului Municipiului București) s-a abatut semnificativ de la prevederile legale, care ar trebui să îi governeze activitatea.

Cu titlu de exemplu, amintim faptul ca Primarul Municipiului București nu numai ca nu își executa obligațiile legale nici macar atunci când acest lucru este dispus printr-o hotărâre judecatorească definitivă (a se vedea obligația de pune anumite PUZ-uri pe ordinea de zi a C.G.M.B.), dar considera ca are atribuții de coordonare și control inclusiv asupra primarilor de sector, carora le da indicații cu caracter obligatoriu, încalcând principii de drept importante, unele de rang constituțional: principiul separației puterilor în stat, deoarece Primarul Municipiului București tinde sa se transforme dintr-o putere executivă în putere legislativă, principiul autonomiei locale, principiul legalității, principiul neretroactivității.

În acest sens, este de notorietate faptul ca de la momentul la care actualul primar a preluat conducerea Capitalei (20 octombrie 2020), niciun PUZ nu a fost înscris pe ordinea de zi a ședințelor Consiliului General al Municipiului București, deși arhitectul șef a avizat favorabil peste 80 de documentații de urbanism.

Tot de notorietate sunt și următoarele axiome:

- (i) PUZ Sector 3, 5 și 6 sunt anulate definitiv de către Tribunalul București, iar PUZ Sector 2 și 4 sunt contestate în prima instanță, dosarele având termen de judecată pe data de 31 ianuarie 2023;
- (ii) PUG al Municipiului București este anulat în prima instanță;
- (iii) Primariile de Sector nu știu cum, dacă și în baza carui act normativ sa emita certificate de urbanism,

autorizații de construire.

Aceste soluții grefate pe pasivitatea vadita a Primarului au creat un blocaj în zona imobiliara, fara perspective clare de deblocare. Astfel, în contextul acestor litigii și a atitudinii Primarului Municipiului București care se opune vehement și abuziv la orice fel de dezvoltare imobiliara, autoritațile administrative (inclusiv cele de la nivel de sector) refuza sau emit cu mare întârziere certificate de urbanism și autorizații de construire, deși beneficiarii acestor acte dețin toate documentele tehnice necesare emiterii actelor administrative solicitate, iar unele PUZ-uri nu au fost definitiv anulate. Aici, este important sa menționam și faptul ca în situația în care un PUZ ar fi anulat definitiv de catre instanța de judecata, efectele anularii se vor produce doar pentru viitor, de la momentul publicării hotărârii judecătorești de anulare în Monitorul Oficial, neavând efecte asupra procedurilor privind aprobarea documentațiilor de urbanism aflate în curs de aprobare.

Ceea ce este deopotriiva demn de remarcat este conduita vadit abuziva aceleiași autoritați locale (Primarul Municipiului București) demonstrata prin urmatoarele demersuri:

- a) efectuarea unor adrese, solicitari scrise catre Primariile de Sector prin care îi informeaza ca „*va interzic sa emiteți certificate de urbanism, autorizații de construire, autorizații de desființare ori alte acte sau operațiuni administrative*” în baza PUZ-urilor anulate/suspendate, în caz contrar „*nu excludem posibilitatea ca aceste fapte sa fie considerate infracțiuni de abuz în serviciu și neglijența în serviciu*”;
- b) formuleaza plângere prealabila pentru anulara unor zeci de autorizații de construire emise de catre Primaria Sectorului 2, pentru a formula ulterior acțiuni în instanța, deși este mai mult decât discutabil, nu doar caracterul fundamentat al unor astfel de cereri, cât și calitatea procesual activa a Primarului Municipiului București.
- c) la sfârșitul lunii septembrie a anului curent, a publicat spre dezbatere publica pe site-ul Primariei un Proiect de dispoziție privind stabilirea modalității de emiterie și de propunere spre adoptare a unor documente în temeiul PUZ-urilor de Sector („**Proiectul**”), propunând urmatoarele:
  - nu se vor emite acte și nu se vor propune spre adoptare documente în temeiul HCGMB privind aprobarea PUZ Sector 2 și PUZ Sector 4 pâna la pronunțarea instanței/soluționarea definitiva a dosarului nr. 9784/3/2022 aflat pe rolul Tribunalului București;
  - nu se vor emite acte și nu se vor propune spre adoptare documente în temeiul HCGMB privind aprobarea PUZ Sector 3, PUZ Sector 5 și PUZ Sector 6.

Nu ne-am propus ca prin intermediul acestui articol sa criticam public Proiectul, nu fiindca ar fi un demers dificil, având în vedere evidentele carențe legislative, ci fiindca am facut-o anterior prin întocmirea unei analize exhaustive pe care am pus-o la dispoziția părților interesate, însa ne vom rezuma sa reafirmam ca acesta încalca [i] normele de tehnica legislativa, [ii] art. 23 din Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, [iii] art. 15 alin. (2) din Constituție, art. 6 alin. (1) și (2) din Codul civil, [iv] art. 2 alin. (2¹) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrurilor de construcții coroborat cu art. art. 56 alin. (5) din Legea nr. 350/2001 și art. 28 alin. (2) din Ordinul nr. 233/2016 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 350/2001.

Mai departe, continuând aceeași strategie prin care urmarește obstrucționarea sub orice forma a proiectelor imobiliare, în litigiile având ca obiect obligație de a face, respectiv înscrierea proiectelor de hotărâre PUZ pe ordinea de zi a Consiliului General, Primarul:

- a) a fost obligat la plata sumei de **5.000 de lei cu titlu de daune morale** și a unei **amenzi de 20% din salariul minim brut pe economie** pe zi de întârziere pentru neînscrierea unui proiect de hotărâre PUZ pe ordinea

de zi a Consiliului General;

b) refuza sa înscrie un proiect de hotarâre PUZ pe ordinea de zi, deși beneficiarul actului normativ a obținut o hotarâre judecatoreasca definitiva înca din data de **22 septembrie 2022** și proiectul trebuia înscris pe ordinea de zi a urmatoarei ședințe a Consiliului General (de la acel moment pâna în prezent au fost 10 – zece – ședințe);

c) revoca printr-o simpla adresa referatele de aprobare a PUZ-urilor emise cu doi ani înainte de catre fostul Primar al Municipiului București, deși acest demers nu este permis și legal.

Tot în linie cu cele de mai sus, este și refuzul arhitectului șef la Municipiului București de a mai aviza documentații de urbanism și de a le pune în discuți CTATU, sub pretextul ca nu exista un termen limita pentru a raspunde solicitarii beneficiarilor. Așadar, pentru acele documentații noi de urbanism, care se doresc a fi puse pe ordinea de zi a C.G.M.B. acest lucru nu este posibil, deoarece arhitectul șef al Municipiului București refuza sa emita un aviz.

Așadar, putem susține ca litigiile din domeniul urbanismului sunt pe un trend ascendent, ca numar de dosare și complexitate, având în vedere conduita abuziva a autoritaților locale, manifestata nu doar prin refuzul de soluționare a cererilor, dar și prin adoptarea unor masuri și decizii fara niciun suport legal.

Litigiile în domeniul restituirii imobilelor preluate în mod abuziv în perioada comunista sunt înca de actualitate

Deși poate nu ar fi de așteptat, data fiind vechimea subiectului privind restituirea proprietăților preluate de regimul comunist, litigiile specifice procedurii speciale consacrate prin Legea nr. 165/2013 *privind masurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natura sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România („Legea nr. 165/2013”)*, sunt în continuare de actualitate, având în vedere numarul foarte mare de dosare aflate pe rolul Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor („CNCI”) și, totodata, numarul de dosare care se afla înca în faza administrativa, la comisia locala.

De altfel, potrivit comunicatului emis de CNCI la data de 19 decembrie 2022¹, instituția a menționat faptul ca pe rolul CNCI sunt înregistrate **67.861 de dosare**, 10.353 de dosare nefiind soluționate, iar alte zecii de mii de dosare ar trebui sa ajunga în urmatorii ani de la comisiile locale.

Cu alte cuvinte, litigiile specifice Legii nr. 165/2013 vor avea inclusiv în urmatorii ani o creștere exponențiala, având în vedere multitudinea de prerogative, care le revin instanțelor de judecata în acest domeniu.

Reamintim ca, în aceasta procedura, instanțele pot (i) obliga comisiile locale, respectiv CNCI sa soluționeze dosarul administrativ sau (ii) chiar anula deciziile emise de CNCI și recalcula punctele acordate (valoarea despagubirilor).

Din practica noastra recenta putem trece în revista o hotarâre pronunțata în luna mai a anului curent de Tribunalul București, prin care instanța a admis cererea de chemare în judecata și a constatat calitatea reclamantului de persoana îndreptațita la masuri compensatorii constând în **318,912.33 Euro**, deși CNCI emisese o decizie de validare pentru suma de **90,037 Euro**.

Totodata, având în vedere pasivitatea CNCI, în diferite dosare soluționate de Tribunalul București, autoritatea a fost obligata sa soluționeze de îndata dosarul administrativ, iar în unele situații, comisia locala a emis dispoziție prin care a propus acordarea de masuri compensatorii imediat dupa înregistrarea cererii de chemare în judecata.

În litigiile de acest gen, în ideea încurajarii unei conduite proactive, am reprezentat reclamantii inclusiv în

procedura reglementata de art. 906 Cod procedura civila și am solicitat obligarea CNCI la plata unor penalități de întârziere cuprinse între 100 – 1.000 lei pe fiecare zi de întârziere, doar ca practica instanțelor este destul de limitata și arida în litigiile de acest gen, cu atât mai mult cu cât înca așteptam motivarea unei soluții pronunțate în luna august.

Practici comerciale neloiale savârșite de agențiile de turism și hotelieri. Platformele online pot fi și ele agenții de turism

Un aspect surprinzător pe care l-am constatat în activitatea noastră, a fost acela al practicilor comerciale neloiale savârșite de unul dintre cei mai mari operatori de turism online, care sub pretextul ca activează sub forma unei platforme, încearcă să își ascundă statutul de agenție de turism, și toate obligațiile care decurg din aceasta.

Deși nu multe persoane cunosc acest aspect, platformele online utilizate pentru a efectua rezervări privind anumite servicii, ca de exemplu servicii hoteliere sau de transport, chit că nu au toate puncte lucru și personal cu care să se interacționeze fizic, au statutul de agenție de turism.

În speța pe care am gestionat-o, clientul nostru a efectuat o rezervare prin intermediul unei platforme online de notorietate, rezervare care ulterior a fost anulată de către hotelier. Din acest motiv, clientul s-a așteptat firește, să fie despăgubit pentru prejudiciul care i-a fost cauzat de către furnizorul de servicii, respectiv hotelierul care a anulat în mod abuziv rezervarea sa.

Cu toate acestea, respectiva agenție de turism a declarat că aceasta nu este responsabilă de prejudiciile create de furnizorul de servicii, întrucât prin Termenii și condițiile de pe site, operatorul de turism a înlăturat protecția juridică și drepturile oferite consumatorilor prin Directiva 25/2015 și Ordonanța 2/2018.

Respectivele acte normative fac referire în mod expres la remediile de care beneficiază persoana prejudiciată de anularea abuzivă a rezervării de către furnizorul de servicii, sens în care amintim posibilitatea de reziliere a contractului privind pachetul de servicii de călătorie și/sau despăgubiri pentru daunele suferite.

Aceste despăgubiri pot fi pretinse în mod direct de la agenția de turism, prin intermediul căreia s-a efectuat rezervarea, având în vedere obligația acesteia de a garanta buna executare a serviciilor de călătorie incluse în contractul privind pachetul de servicii de călătorie².

Astfel înlăturarea de la aplicare a actelor normative mai sus menționate, semnifică în concret faptul că, dacă se efectuează o rezervare prin intermediul respectivei platforme online, iar furnizorul de servicii, în speța hotelierul, anulează în mod abuziv rezervarea efectuată sau nu își onorează obligațiile contractuale, agenția de turism nu își va asuma niciun fel de răspundere față de client, pe care nu îl va despăgubi în mod corespunzător pentru prejudiciul cauzat.

În acest scenariu, clientul nostru care a fost de bună-credință și a considerat că odată efectuată rezervarea prin intermediul unei astfel de agenții de turism, care activează în mediul online și care prezintă garanții solide de solvabilitate, beneficiază de întreaga protecție legală, a constatat că lucrurile nu stau deloc așa și că, de fapt, agenția de turism se prevalează de existența unor Termeni și condiții publicați undeva pe site, pentru a nu își asuma răspunderea în eventualitatea unei anulari abuzive a rezervării sau pentru orice alte prejudicii produse de către furnizorul de servicii.

În acest context, problema pe care am întâmpinat-o a fost aceea de a reuși sancționarea unei agenții care se bucură de o așa popularitate, dar care prin modalitatea în care acționează înlătură de la aplicare o Directivă europeană, fără a fi sancționată până la acest moment pe teritoriul României, dar și un hotelier care arunca vina asupra

clientului pentru anularea abuziva a rezervarii efectuate.

Problema era cu atât mai complicata cu cât, deși discutam despre o practica comerciala neloiala, Consiliul Concurenței nu era competent sa acționeze, data fiind calitatea de consumator a clientului, iar ANPC întâmpina dificultăți legate de competența sa teritoriala având în vedere sediul central al agenției de turism (pe teritoriul altui stat).

În urma cercetarilor pe care le-am efectuat, am constatat ca singura autoritate care avea capacitatea de a sancționa entitățile responsabile de prejudiciul creat clientului în calitatea sa de consumator era totuși ANPC, și din acest motiv ne-am adresat acesteia solicitându-i atât atragerea raspunderii agenției de turism care activeaza sub forma unei platforme online, cât și a hotelierului.

Dupa numeroase insistențe, ANPC a sancționat furnizorul de servicii pentru anularea abuziva a rezervarii și pentru alte nereguli, iar în ceea ce privește platforma online, au fost demarate cercetari mai amanunțite având în vedere aspectele care țin de competența ANPC.

Astfel, deși a fost nevoie de câteva luni de cercetari și insistențe în fața diverselor instituții, ne declaram mulțumimți de faptul ca aceasta situație de înlaturare a drepturilor acordate consumatorilor printr-o Directiva europeana, se afla în sfârșit în vizorul autoritaților.

De asemenea, prin soluția ANPC de sancționare a hotelierului, care a anulat nejustificat rezervarea, ni s-a facilitat probațiunea în cadrul litigiului privind obținerea de despagubiri pentru clientul nostru.

Remedierea unor probleme din materie fiscala. Lenta implementare a amnistiei fiscale

În practica noastra, au existat și situații în care anumite dosare pe care le gestionam au ramas fara obiect în cursul judecații cauzei, urmare a schimbarilor legislative intervenite între timp.

Un exemplu concret îl constituie un litigiu privind anularea unei Decizii de impunere care viza anumite obligațiile fiscale aferente diferențelor bazelor de impozitare în cuantum de peste 10.000.000 de Euro, care a ramas fara obiect în cursul judecații cauzei, urmare a adoptarii Legii Nr. 72/2022 din 30 martie 2022 pentru anularea unor obligatii fiscale si pentru modificarea unor acte normative.

Mai exact, începând cu 4 aprilie 2022, pe fondul existenței unor prevederi legale ambigue, care au condus la stabilirea ca urmare a inspecției fiscale de obligații fiscale suplimentare în sarcina anumitor contribuabili, s-a dispus anularea diferențele de obligații fiscale principale și/sau obligațiile fiscale accesorii, stabilite de organul fiscal prin decizie de impunere emisa și comunicata contribuabilului, ca urmare a calificarii ulterioare de catre organul fiscal a sumelor reprezentând indemnizații sau orice alte sume de aceeași natura, primite pe perioada delegarii, detașarii sau desfașurarii activității pe teritoriul altei țari, de catre angajați ai angajatorilor români care și-au desfașurat activitatea pe teritoriul altei țari, aferente perioadelor fiscale cuprinse între 1 iulie 2015 și data intrarii în vigoare a Legii Nr. 72/2022.

Practic, erorile comise de catre organele fiscale prin rapoartele de inspectie fiscala si actele administrativ-fiscale încheiate si comunicate contribuabililor, în urma carora au fost stabilite diferente suplimentare de obligatii fiscale reprezentând impozite, taxe si alte contributii, au fost corijate pe cale legislativa prin amnistia acordata în temeiul Legii Nr. 72/2022.

Totuși, aplicarea efectiva a amnistiei presupunea emiterea în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a Legii Nr. 72/2022 a unui ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscala, prin care urmau sa se stabileasca normele concrete de punere în aplicare a respectivei legi.

Or, ordinul ce cuprinde normele metodologice, respectiv Ordinul Nr. 1000/2022 a fost emis cu nerespectarea termenului de 30 de zile, dupa doua luni. În plus, autoritațile fiscale nu s-au grabit sa aplice amnistia și sa emita deciziile de anulare a principalului și accesoriilor nici dupa publicarea Ordinului Nr. 1000/2022, ceea ce a avut implicații negative asupra contribuabililor, care trebuia sa beneficieze de amnistie. Acest lucru a fost posibil, deoarece contribuabilii nu aveau la dispoziție nicio pârghie legala pentru a urgenta aplicarea procedurii de amnistie, fiind lasati la mana autoritatilor fiscale, care nu aveau vreun termen limita pentru implentarea acestui proces.

Întrucât Decizia de impunere ce forma obiectul litigiului nostru, intra sub incidența acestei legi, am recomandat clientului sa nu grabeasca judecarea cauzei, ci sa aștepte intrarea în vigoarea a Ordinului Nr. 1000/2022, iar ulterior sa se adreseze organelor fiscale în vederea emiterii unei Decizii de anulare a obligațiilor fiscale stabilite prin Decizia de impunere.

Acționând în aceasta maniera, în luna octombrie 2022, poate nu extrem de relevant, dar destul de amuzant, în ziua termenului stabilit de judecata, chiar cu câteva minute înainte de începerea ședinței, organele fiscale, urmare a solicitarilor repetate adresate, au transmis prin e-mail Decizia de anulare mult așteptata.

În aceste condiții, am indicat instanței de judecata, modificarile care au intervenit asupra litigiului ca urmare a schimbarilor legislative, sens în care am invocat excepția lipsei de obiect a acțiunii, excepție care a și fost admisa. Este util sa menționam ca pe lângă soluția favorabila pe fondul cauzei, instanța a acordat clientului nostru și cheltuieli de judecata.

Litigiile de munca - exempli gratia. O poveste fara sfârșit

Litigiile de munca reprezinta o constanta indiferent de context, de vremuri sau de părțile implicate, iar situația actuala (amplificata de cadrul geopolitic, de criza economica resimțita în toate sectoarele) pare a fi un factor amplificator pentru conflictele de munca.

Deși nu vom enumera toate litigiile de munca în care am fost implicați în ultimul an, vom prezenta succint, în limitele prezentului articol, particularitățile unora dintre litigiile cu care ne-am confruntat, în ideea de a arata abordarea unor angajați în astfel de situații și practica instanțelor de judecata, câteodata partinitoare, iar câteodata divergenta

Referitor la tactica adoptata de catre salariați dorim sa punctam ca sunt situații în care angajatorul, din așa-zisa parte mai puternica a raportului de munca, ajunge sa fie harțuit de catre propriul salariat. Cu titlu de exemplu, amintim situația contestarii unor decizii de concediere (într-un caz vorbim despre o decizie de sancționare disciplinara și în alt caz de o desființare de post ca urmare a reorganizarii), în paralel cu formularea de plângeri penale împotriva societății angajatoare, a reprezentanților sai și a prepușilor sai, dublata în unele cazuri de plângeri la ITM sau chiar de dosare în care se contesta inclusiv previzul, deși concedierea nu a avut loc sau chemare în judecata în cadrul contestației privind decizia de concediere a societăților straine parte din grupul de societăți din care face parte societatea angajatoare.

Formularea plângerii penale, în contextul în care este evident pentru toate părțile implicate ca aspectele disputate țin exclusiv de un conflict de munca, are rolul de a conduce la tergiversarea soluționarii conflictului de munca, prin suspendarea soluționarii acestuia pâna la soluționarea dosarului penal. Astfel, amintim ca am avut o cauza în care instanța de judecata a dispus de doua ori suspendarea cauzei, pentru a se soluționa dosarul penal. Curtea de apel București a casat de fiecare data încheierile de suspendare, iar instanța ar fi dispus pentru a treia oara suspendarea, daca nu s-ar fi dispus în mod definitiv clasarea plângerii penale.

Daca tot am menționat un așa-zis dezzechibru între părțile raportului de munca, angajatul fiind perceput drept

partea mai vulnerabila, precizam ca permanent ne confruntam și cu situații în care instanța are un rol evident de protecție a salariatului reclamant, transformându-se în unele situații într-un veritabil aparator al salariatului, care nu își exercita drepturile în limitele procedurale corecte. Cu titlu de exemplu, amintim (i) recalificarea cererii cu încălcarea principiului disponibilității, (ii) admiterea excepției tardivității contestării unei masuri, fara a da nicio concesința practica, (iii) respingerea excepției autorității de lucru judecat, deși au fost cinci hotărâri judecatorești definitive, care au statuat asupra postului ocupat de catre salariat, (iv) refuzul de a asculta și poziția reprezentantului convențional al angajatorului, cu încălcarea evidentă a dreptului la aparare, (v) dispunerea prin încheierea de ședința a unor masuri în vada contradicție cu cele menționate oral de catre complet în timpul ședinței, (vi) refuzul de a soluționa cererea de îndreptare a încheierii de ședința, deși s-a format un dosar separat în acest scop.

În ceea ce privește practica divergenta, amintim cu titlu de exemplu:

a) în doua litigii identice, în care salariații au contestat notificarea privind preavizul (*sic!* notificarea privind preavizul, nu decizia de concediere), la aceeași instanța, prin sentința, un complet a dispus admiterea excepției inadmisibilității, iar alt complet admiterea excepției lipsei de interes. Deși situația de fapt era identica și motivările hotărârilor de prima instanța foarte similare (diferita era doar excepția în baza careia s-a respins acțiunea), unul dintre apeluri a fost respins ca neîntemeiat, iar celalalt apel a fost admis și cauza trimisa spre rejudecare;

b) în alte doua dosare identice, în care salariații au solicitat contravaloarea concediului de odihna neefectuat într-un anumit ancuvenit în fapt în baza unor raporturi de management (contract civil), completul competent sa soluționeze conflicte de munca a apreciat ca poate analiza și raporturi care exced sferei litigiilor de munca și a respins excepția necompetenței materiale. Mai departe, un complet a încuviințat o expertiza contabila pentru a calcula contravaloarea concediului de odihna, înțelegând sa administreze un probatoriu complex pentru ca în final sa preia *tale quale* constatarile din raportul de expertiza care se fundamentau pe un articol ușor de înțeles și aplicat din Codul muncii, iar celalalt complet a soluționat dosarul exclusiv pe baza înscrisurilor administrate;

Așadar, litigiile de munca au fost si sunt o veritabila piatra de încercare atât pentru angajator, cât și pentru reprezentantul convențional al acestuia, care pornește cu un ușor handicap în lupta, pe care trebuie sa il surmonteze pe parcurs pentru a câștiga disputa..

***

Așadar, practica noastra nu doar ca este cât se poate de variata, dar este și provocatoare, prin nevoia de a ne adapta permanent trendurilor, dar și prin necesitatea de a face față unor complete de judecata, care fie nu trateaza părțile pe picior de egalitate, fie nu sunt pregătite moral și profesional pentru responsabilitatea pe care ar trebui sa o aiba, data fiind poziția ocupata. Justiția nu ar trebui sa fie o joaca sau o activitate care nu are implicații din perspectiva raspunderii, ci o arta de a face bine societății, prin stabilirea corecta a adevarului judiciar și remedierea inechitațiilor semnalate prin acțiunile judiciare.

---

1. Disponibil la următoarea adresa:
<http://www.anrp.gov.ro/comisia-nationala-pentru-compensarea-imobilelor/38-stadiul-de-solutionare-a-dosarelor/3434-stadiul-de-solu%C5%A3ionare-a-dosarelor-la-data-de-12-12-2022.html>

2. "Agenția de turism organizatoare este responsabilă de buna executare a serviciilor de calatorie incluse în contractul privind pachetul de servicii de

calatorie, indiferent daca aceste servicii urmeaza sa fie furnizate de aceasta sau de un alt furnizor de servicii de calatorie.”